

TRACTATUS DE STATV ET MVNERE

EPISCOPALI,

LAELII ZECCHI CANONICI
ET POENITENTIARII BRIXIEN.

Theologi, & Iur. Vtr. Doct.

IN QVO, DE EPISCOPALIS DIGNITATIS PRAESTANTIA,
De potestate, & Officio Episcopi, De Residentia,
De Visitatione,
Et de ratione se habendi in cura Animarum, & Administratione
Episcopali, peragitur,

B R I X I A E,

Apud Vincentium Sabbium. M D XCII.
Superiorum permissu.

ILLVSTRISSIMO
AG REVERENDISS.

D. D. HIERONIMO BERNERIO
CARDINALI AMPLISSIMO,
& Asculi Episcopo.

LAELIVS ZECCHVS S. D.

VAE me vna ratio, Cardinalis Amplissime, ac vir omni virtutum laude ornatissime, ne inter homines homini minime natus, inter agri Ecclesiae plantas aridus ipse truncus viderer; ad honestum scribendi otium, edendorumque voluminum consilium vocavit; eadem scilicet quaecunque in sacrorum Conciliorum decretis, grauisimorumque Patrum scriptis de optima Episcopalis muneris administrandi ratione dispersa comperissem, in vnum vt cogerem, facile persuasit; ponebat enim mihi ante oculos primum quid quemque hominum hominis causa facere oporteret, animo lustrare multa, oratione complura explicare, re ipsa praestare plurima, nullis neque curis, neque laboribus, neque periculis parcere, inuiolatum vt societatis humanae vinculum ab hominibus inter homines retineatur. Tum ab hac immensa generis humani communitate ad singulos ordines, studia, & exercitationes traducebat; in ijs potissimum, quorum cogitationes & actiones vnum eundemque finem spectarent fingere mentis aciem iubebat. continuo vero cum occurrerent pericula varia & concertationes a militibus pro militum salute, pro dignitate sapientum a sapientibus susceptae, hac tandem voce me ipsum increpauit; & pro Ecclesiasticis viris nihil oneris, vigiliarum nihil subeant Ecclesiastici? an studium extet vllum viro sacris addicto laudabilius, quam vnde utilitatis aliquid ac laudis in sacrorum ministros fideliumque pastores redundet? his igniculis accensus constitui, quan-

TRACTATUS

DE

STATV ET OFFICIO

Reuerendis. Episcoporum.

LAE LII ZECCHI CANONICI

Brixienſis.

De Episcopatu in se. Cap.I.

SUMMARIUM.

*Episcopus quibus nominibus ap-
pelleetur. num. 1.*

*Episcopi iure diuino sunt instituti.
num. 2.*

*Episcopus est maior simplici sacer-
dote ordinis potestate & iuris-
dictione. num. 3.*

*Episcopi sunt vt principes in cetu
presbyterorum. num. 4.*

*Episcopi sunt in statu perfectionis.
num. 5.*

*Episcopatus diuiditur in sex clas-
ses. num. 6.*

*Episcopatum an appetere liceat, vel
acceptare, vel recusare. num. 7.*

TANTA est Episco-
palis dignitatis e-
minentia & celsitu-
do; & hoc predito-
rum honore, tam
multiplex potestas
cura & officium, vt
vix cogitatione concipi, nedum ver-
bis eloqui liceat quid ad hanc digni-
tatem pertineat, Vnde ego omnium
Teologorum, & Iuristarum minimus,
balbutiendo magis, quam explicado,
aliqua de hac re in medium afferam,
vt si non omnia, quae huc spectant, at-

tigero, satis mihi sit, si in tanta re, pe-
nicillo ea aliquantulum adumbrauero,
cultioribus ingenijs huius rei explica-
tionem exactam relinquens; q̄ mihi
attigisse posse est visum, si ordine quo-
dam, de hac re pertractauero. Primo
nempe loco agendo de Episcopatu in
se; Secundo qui eligi possint in Epi-
scopos, à quo, & qua forma; Tertio de
eorum potestate; Quarto de ipsorum
officio. Quinto de eorum residentia.
Sexto de visitatione per ipsos faciēda.
Septimo de regimine episcopali, cura
animarū, & de modo se habendi in ea.
Octauo de eorum translatione, & re-
nunciatione, & quomodo in eorum
officio peccare possint.

Et vt a primo exordium fiat, in eo
sunt plura videnda; primo de nomine
Episcopi; secundo de eius origine &
dignitate; tertio de eius perfectione.
quarto de episcopatum diuisione.
quinto an episcopatum appetere liceat
vel recusare. Quo ad primum dicen-
dum est Episcopi nomen deriuatum es-
se à specular, vel superintendo, eo q̄
superintēdere debeat gregi suo: vt ha-
betur Act. 20. Attendite vobis & vni-
uerso gregi i quo vos Spiritus sanctus
posuit Episcopos regere Ecclesiā Dei,
quā acquisiuit sanguine suo, & est is q̄
curam actuum in sacris dispiciendo-
rum, & disciplinē ecclesiasticā emen-
dandā & conseruandā sollicitudinē su-
scipit. c. clericos. 21. dist. c. 1. 18. q. 1. sic di-
ctus à verbo Græco epi, q̄ est supra
& scopi vel scopos, q̄ est intendere,

Episcopus
quibus no-
minib. ap-
pelleetur.

A quia